

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 516/2025-39

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti **maloletej** [REDACTED], narodenej [REDACTED], [REDACTED], a **maloletého** [REDACTED], narodeného [REDACTED], [REDACTED], oboch zastúpených zákonným zástupcom [REDACTED], [REDACTED], a právne zastúpených JUDr. Katarínou Drobnu, LL.M., advokátkou, Kozia 29, Bratislava, sťažovateľa [REDACTED], narodeného [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 47Em/4/2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia maloletá [REDACTED] a maloletý [REDACTED] (ďalej aj „sťažovatelia 1 a 2“), zastúpení svojím otcom [REDACTED] (ďalej aj „sťažovateľ 3“, spolu aj „sťažovatelia“) ako zákonným zástupcom, sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 16. mája 2025 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 47 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), svojich práv podľa čl. 3 ods. 1, 2 a 3, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 19 a čl. 27 ods. 1, 2 a 3 Dohovoru o právach dieťaťa a práv podľa čl. 24 charty a podľa čl. 41 ústavy postupom Mestského súdu Bratislava II (ďalej aj „mestský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 47Em/4/2022 (ďalej aj „napadnuté konanie“). Navrhujú prikázať mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov a rozhodnúť ich vec v primeranej

lehote, priznať každému z nich samostatne finančné zadosťučinenie 6 000 eur, ako aj náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Sťažovateľ 3 sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. mája 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na prejednanie svojej záležitosti spravodlivo, verejne a v primeranej lehote podľa čl. 47 charty postupom mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 47Em/4/2022. Navrhuje prikázať mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov a rozhodnúť vec v primeranej lehote, priznať mu finančné zadosťučinenie 5 000 eur, ako aj náhradu trov konania pred ústavným súdom.

3. Ústavný súd uznesením č. k. I.ÚS 352/2025-14 z 29. mája 2025 spojil ústavné sťažnosti sťažovateľov 1 až 3 (ďalej spolu aj „sťažovatelia“) na spoločné konanie.

4. Z obsahu ústavných sťažností, ich príloh, zo zapožičaného na vec sa vzťahujúceho spisu mestského súdu, ako aj z vlastnej rozhodovacej činnosti vyplýva, že predmetom napadnutého konania je výkon rozhodnutia vo veci maloletých podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“), konkrétne rozsudku Okresného súdu Bratislava II č. k. 28P/48/2020-154 z 10. novembra 2020 (ďalej aj „exekučný titul“), ktorým súd schválil rodičovskú dohodu a maloleté deti (na čas po rozvode manželstva) zveril do osobnej starostlivosti matky a sťažovateľ 3 (otec) sa zaviazal prispievať na výživu detí, pričom jej obsahom bola taktiež dohoda o úprave styku sťažovateľa s deťmi. Napadnuté konanie iniciovala 3. augusta 2022 matka maloletých sťažovateľov 1 a 2 proti povinnému otcovi maloletých detí – sťažovateľovi 3. Svoj návrh odôvodnila tým, že sťažovateľ 3 od 21. júla 2022 neoprávnené zadržáva maloleté deti vo svojej domácnosti a neumožňuje jej s nimi žiaden kontakt, a to aj napriek tomu, že obe deti boli na základe exekučného titulu zverené do jej osobnej starostlivosti.

5. Opíšu chronologický priebeh napadnutého konania, sťažovatelia v podstatnej časti uvádzajú, že vo veci konajúci súd uznesením sp. zn. 47Em/4/2022 z 8. septembra 2022 nariadil výkon rozhodnutia a sťažovateľ 3 bol 8. septembra 2022 súdom vyzvaný na dobrovoľné splnenie povinnosti, t. j. bezodkladné odovzdanie maloletých detí do starostlivosti matky, pričom bol upozornený na následky nesplnenia svojej povinnosti [uznesenie v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 18CoP/140/2022-296 z 29. decembra 2022, nadobudlo právoplatnosť 25. februára 2023, pozn.]. Sťažovateľ 3 podal 24. septembra 2023 návrh na nariadenie výchovného opatrenia a následne 29. októbra 2023 adresoval súdu námietku proti osobe opatrovníka a návrh na jeho odvolanie. Prvé a jediné pojednávanie v napadnutom konaní sa uskutočnilo 18. decembra 2023, sťažovateľ 3 svoju účasť ospravedlnil zo zdravotných dôvodov. Pojednávanie bolo odročené na neurčito s tým, že bude rozhodnuté o ďalšom procesnom postupe. Sťažovateľ 3 podal 12. júna 2024 návrh na odklad výkonu rozhodnutia z dôvodu, že predmetným výkonom je vážne ohrozený vývoj maloletých detí. Mestský súd uznesením č. k. 47Em/4/2022-941 z 9. júla 2024 návrh sťažovateľa 3 na odklad výkonu rozhodnutia zamietol. Výkon rozhodnutia sa uskutočnil 14. augusta 2024 (po viac ako dvoch rokoch od podania návrhu, pozn.), o ktorom bola 15. augusta 2024 vyhotovená zápisnica, z ktorej vyplýva, že maloletí sťažovatelia 1 a 2 nechceli s ich matkou odísť. Mestský súd uznesením č. k. 47Em/4/2022-1061 z 21. novembra 2024 rozhodol o odklade výkonu rozhodnutia v časti o zverenie maloletých

sťažovateľov 1 a 2 do osobnej starostlivosti matky, a to do času vypracovania znaleckého posudku znalkyňou z odboru psychológie ustanovenou v konaní vedenom tunajším súdom pod sp. zn. 28P/128/2022. Sťažovateľ 3 podal 12. januára 2025 návrh na zastavenie napadnutého konania, ktorý bol uznesením mestského súdu č. k. 47Em/4/2022-1110 zo 4. marca 2025 zamietnutý.

5.1. Mestský súd uznesením č. k. 47Em/4/2022-1159 z 30. apríla 2025 rozhodol tak, že zrušil uznesenie č. k. 47Em/4/2022-1061 z 21. novembra 2024, ktorým súd nariadil odklad výkonu rozhodnutia; zároveň nariadil neodkladné opatrenie, ktorým ukladá výchovné opatrenie rodičom – povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu v rozsahu 5 hodín pre každého z rodičov a 5 hodín spoločne obidvom rodičom s cieľom zlepšenia vzájomnej komunikácie rodičov a akceptácie role druhého rodiča v živote maloletého dieťaťa s tým, že odborné psychologické poradenstvo sa bude realizovať na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, referáte poradensko-psychologických služieb (ďalej len „ÚPSVaR“), presný čas stretnutí určí poskytovateľ poradenstva po dohode s rodičmi; sťažovateľom 1 a 2 uložil výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu v rozsahu 10 hodín poskytovaného poradenstva s tým, že presný čas stretnutí určí poskytovateľ poradenstva po dohode s rodičmi; uložil ÚPSVaR-u povinnosť doručiť súdu priebežné správy z odborného psychologického poradenstva rodičom a maloletého dieťaťa vždy do 5. dňa každého mesiaca a záverečnú správu z odborného psychologického poradenstva do 10 dní od ukončenia odborného psychologického poradenstva. Proti uzneseniu č. k. 47Em/4/2022-1159 z 30. apríla 2025 sťažovateľ 3 podal odvolanie (v časti výroku II), rozhodnutie teda stále nie je právoplatné, čím právna neistota u sťažovateľov stále trvá.

6. Doplnením ústavných sťažností z 5. augusta 2025 sťažovatelia zhodne uvádzajú, že mestský súd 30. apríla 2025 rozhodol uznesením č. k. 47Em/2022-1159, proti ktorému sťažovateľ 3 podal ako (otec maloletých detí) 4. júna 2025 odvolanie, keďže predmetné rozhodnutie považuje za vecne nesprávne, nezákonné, arbitrárne a vychádzajúce z nesprávne zisteného skutkového stavu. Sťažovatelia tvrdia, že absolútna nečinnosť mestského súdu pretrváva aj po podaní opravného prostriedku sťažovateľom 3, keďže informáciou z informačnej kancelárie mestského súdu bolo zistené, že súdny spis sa stále nachádza na súde prvej inštancie, hoci od podania odvolania uplynuli dva mesiace. Z uvedeného dôvodu požadujú priznať vyššie primerané finančné zadosťučinenie, ako uvádzali v pôvodnom petite svojich ústavných sťažností, a to sťažovatelia 1 a 2 samostatne sumu 7 500 eur a sťažovateľ 3 sumu 6 500 eur.

7. K skutkovému stavu veci ústavný súd dodáva, že aktuálnej ústavnej sťažnosti predchádzajú dve ústavné sťažnosti sťažovateľa 3, ktorým napáda konanie a rozhodovanie mestského súdu sp. zn. 47Em/4/2022 a ktoré boli uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 118/2024-13 z 28. februára 2024 a jeho uznesením č. k. I. ÚS 443/2024-18 z 24. júla 2024 odmietnuté ako zjavne neopodstatnené.

II.

Argumentácia sťažovateľov

8. Podstatou ústavných sťažností je tvrdenie sťažovateľov o porušení nimi označených práv, ku ktorému malo dôjsť postupom mestského súdu (predtým okresného súdu), a to predovšetkým jeho neefektívnou činnosťou v napadnutom konaní. Poukazujúc na judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), sťažovatelia zdôrazňujú, že napadnuté

konanie patrí medzi tzv. prioritné konania vyžadujúce si osobitnú rýchlosť a starostlivosť zo strany konajúceho súdu. Napriek tomu mestský súd postupuje nesústredne a neefektívne (čo bližšie nešpecifikujú), keďže ani po 2 rokoch, 9 mesiacoch a 1 týždni nezabezpečil, aby bolo konanie právoplatne skončené.

9. K právnej a faktickej zložitosti sťažovateľa zhodne uvádzajú, že predmet napadnutého konania tvorí pomerne štandardnú a pomerne početnú súčasť rozhodovacej činnosti súdov. Sťažovatelia 1 a 2 nie sú priamo účastníkmi napadnutého konania, sú jeho „pasívnou“ zložkou, a teda priebeh konania nemôžu ovplyvniť svojou procesnou aktivitou, ktorá by čo i len potenciálne viedla k predĺženiu napadnutého konania. Sťažovateľ 3 uvádza, že v konaní je procesne aktívny, avšak na ťarchu mu nemôže byť pričítaná skutočnosť, že bráni práva a najlepšie záujmy svojich maloletých detí. Naopak, postup mestského súdu sťažovateľa označujú ako neefektívny, poukazujúc na jediné vykonané pojednávanie (18. decembra 2023). Súd podľa nich neefektívne a nedostatočne vykonával úkony smerujúce k rozhodnutiu v merite veci, ktoré by ukončili stav právnej neistoty sťažovateľov, keďže vo veľkých časových úsekoch vykonával len administratívne úkony.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Na tomto mieste ústavný súd považuje za vhodné ozrejmiť, že od 1. júna 2023 nastali viaceré zmeny v organizácii všeobecných súdov, ich príslušnosti a obvodov (tzv. súdna mapa), na základe ktorých prešiel výkon súdnictva vo veci sťažovateľa z pôvodne príslušného Okresného súdu Bratislava II na Mestský súd Bratislava II.

12. Vo fáze predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti ústavný súd považoval v súlade s § 56 ods. 6 vetou za bodkočiarkou zákona o ústavnom súde za vhodné požiadať mestský súd o vyjadrenie sa k jej obsahu. Mestský súd vo svojom vyjadrení sp. zn. 1Spr/35/2025 z 20. júna 2025 podrobne opísal chronologický priebeh konania, poukazujúc pritom na skutočnosti, ktoré ovplyvnili nielen dĺžku vedeného konania, ale hlavne postup súdu pri jeho rozhodovaní. Vo veci sťažovateľov súd pristúpil k nariadeniu odborného poradenstva zameraného na zlepšenie vzájomnej komunikácie rodičov a vzťahu oprávnenej s maloletými. Dôsledkom uvedeného je stav, keď matka, ktorá má deti zverené, nemá absolútne žiadny kontakt so svojimi maloletými deťmi. Pokiaľ ide o prehľad procesných úkonov realizovaných v napadnutom konaní, tie boli vykonávané priebežne v primeraných referenčných dobách. Mestský súd upriamil pozornosť primárne na správanie otca maloletých detí, ktorý nerešpektoval súdne rozhodnutia, kládol prekážky v styku maloletých s matkou (oprávnenou), tento neumožňoval, deti manipuloval proti matke. Aktuálny stav v rodine si vyžaduje opätovnú ingerenciu zo strany súdu. Účasť rodičov a maloletých detí na nariadenom

odbornom psychologickom poradenstve je účelným a efektívnym prostriedkom, ktorým možno dosiahnuť plnenie právoplatného súdneho rozhodnutia, resp. aspoň reparovať vzťah matka – deti. 12.1. Mestský súd ďalej uviedol, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 28P/112/2023 súd svojím rozsudkom č. k. 28P/112/2023-37 z 28. novembra 2023 uložil maloletým a ich rodičom výchovné opatrenie – povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v Centre pre deti a rodiny Učiteľská, Učiteľská 42, Bratislava, na účel zlepšenia komunikačných a výchovných zručností rodičov, zvládnutia svojej rodičovskej role, rešpektovania roly druhého rodiča, ako aj na účel odstránenia aktuálnych problémov – odmietania matky deťmi. Uvedené výchovné opatrenie sa riadne nerealizuje, keď si matka svoje povinnosti plní, avšak deti a otec sa na termíny nedostavujú. Jedenkrát sa deti dostavili 19. februára 2025, keď otec trval na svojej účasti. Otec od svojho príchodu stretnutie nahrával a opakovane obviňoval zamestnankyne centra z protiprávneho konania. V dôsledku tejto situácie bolo stretnutie od začiatku napäté. Maloleté deti aj otec odmietali vstúpiť do priestorov zariadenia a napätie sa ďalej stupňovalo otcovým neustálym konfrontovaním zamestnankýň týkajúcim sa jeho požiadaviek a výhrad k priebehu výchovného opatrenia. Namiesto plánovaného stretnutia zameraného na podporu vzťahu medzi matkou a deťmi sa interakcia zmenila na konzultáciu s otcom. Aktuálne si výchovné opatrenie neplní svoj účel a je odporúčané, aby otec maloletým zabezpečil adekvátnu psychologickú a psychoterapeutickú starostlivosť, keďže ich aktuálny psychický stav pri príchode na stretnutie vykazoval známky výraznej nepohody. Uvedené výchovné opatrenie bolo mestským súdom 18. júna 2025 v konaní vedenom pod sp. zn. 28P/9/2025 zrušené.

12.2. Vec sťažovateľov mestský súd považuje za skutkovo náročnejšiu. Na dĺžku napadnutého konania malo zásadný vplyv správanie účastníkov konania poznačené ich konfliktnými vzťahmi, riadne a včasné nepredkladanie listinných dôkazov zo strany účastníkov, nedostavovanie sa na úkony súdu a vyhýbanie sa odbornej pomoci, pričom uvedené zásadne determinovalo aj postup súdu a z toho plynúci časový aspekt, kedy bolo vo veci možné meritórne rozhodnúť. Hoci sa celková dĺžka konania zo všeobecného hľadiska aj s prihliadnutím na predmet konania môže javiť ako neprimeraná, mestský súd uviedol, že v danom prípade je potrebné pri rozhodovaní ústavného súdu zohľadňovať ním uvádzané faktory.

13. Skutočnosti opísané vo vyjadrení mestského súdu mal ústavný súd overené z obsahu zadováženého príslušného súdneho spisu, a preto nepovažoval za nevyhnutné zasielať jeho vyjadrenie sťažovateľom na repliku.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

14. Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods.2 listiny osvojil judikatúru ESLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

15. Z obsahu spisového materiálu vrátane obsahu zapožičaného súdneho spisu ústavný súd pristúpil k zhodnoteniu postupu mestského súdu v konaní, ktoré je vedené podľa štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku v spojení s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky

č. 207/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých v znení vyhlášky č. 413/2023 Z. z.

16. Ústavný súd, berúc do úvahy predmet napadnutého konania a zvýšenú skutkovú zložitost' veci, sťažovateľmi indikovanú nečinnosť či neefektívnu činnosť v postupe mestského súdu, nevzhliadol, že sťažovateľmi tvrdená „absolútna“ nečinnosť nemá ani oporu v obsahu spisu mestského súdu. Prehľad procesných úkonov poskytnutý mestským súdom zodpovedá obsahu zapožičaného súdneho spisu. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k. 28P/48/2020-154 z 10. novembra 2020 právoplatným a vykonateľným 28. novembra 2020, boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky, otec ich však neoprávnene zadržáva od 21. júla 2022 vo svojej domácnosti a matke neumožňuje kontakt s maloletými deťmi (ani len telefonicky). Matka maloletých detí podala 3. augusta 2022 príslušnému okresnému súdu návrh na výkon rozhodnutia, pričom zákonný sudca 8. septembra 2022 vyzval povinného – sťažovateľa 3 – na dobrovoľné plnenie exekučného titulu. Uznesením č. k. 47Em/4/2022-80 mestský súd nariadil výkon rozhodnutia, proti ktorému otec maloletých podal odvolanie. Krajský súd ako súd odvolací uznesením č. k. 18CoE/140/2022-296 z 29. decembra 2022 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 25. februára 2023, pozn.). Po vrátení súdneho spisu (4. mája 2023) sudca opätovne vyzval povinného na dobrovoľné plnenie a vykonával úkony smerujúce k nariadeniu pojednávania, ktoré sa uskutočnilo 18. decembra 2023 bez prítomnosti povinného.

17. Konajúci súd opakovane pristúpil aj k uloženiu pokuty sťažovateľovi 3 ako povinnému za nerešpektovanie súdneho rozhodnutia (uznesenie č. k. 47Em/4/2022-610 z 28. decembra 2023, č. k. 47Em/4/2022-772 zo 4. apríla 2024; ústavné sťažnosti sťažovateľa 3 proti týmto uzneseniam boli odmietnuté uzneseniami ústavného súdu uvedenými v bode 7 odôvodnenia tohto uznesenia, pozn.). Zákonný sudca 5. júna 2024 nariadil výsluch maloletých detí na 4. júl 2024, na ktorý sa sťažovateľ 3 nedostavil s poukazom na svoju práceneschopnosť a zdravotný stav sťažovateľa 2, súd si overoval danú skutočnosť u ošetrovujúcich lekárov, ktorých však sťažovateľ 3 zmenil. Uznesením č. k. 47Em/4/2022-989 z 25. júla 2024 (právoplatným 30. júla 2024, vykonateľným 14. decembra 2024) súd zamietol návrh povinného na odklad výkonu rozhodnutia. Súd 14. augusta 2024 pristúpil podľa § 384 CMP k výkonu rozhodnutia, ktoré nebolo možné uskutočniť proti vôli maloletých detí. Mestský súd uznesením č. k. 47Em/4/2022-1055 z 26. septembra 2024 zamietol návrh sťažovateľa 3 na zrušenie uložených poriadkových pokút. Uznesením č. k. 47Em/4/2024-1061 z 21. novembra 2024 odložil výkon rozhodnutia v časti o zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky do vypracovania znaleckého posudku v konaní sp. zn. 28P/128/2022 a uznesením č. k. 47Em/4/2022-1110 zo 4. marca 2025 zamietol návrh sťažovateľa 3 na zastavenie konania. Následne bolo 7. mája 2025 mestskému súdu doručené prevzatie právneho zastúpenia sťažovateľa 3 advokátskou kanceláriou URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária. Po doručení znaleckého posudku konajúcemu súdu v konaní sp. zn. 28P/128/2022 ustanovenou znalkyňou z odboru psychológie (posudok č. 5/2025 z 25. marca 2025) mestský súd uznesením č. k. 47Em/4/2022-1159 z 30. apríla 2025 zrušil svoje uznesenie z 21. novembra 2024, ktorým nariadil odklad výkonu rozhodnutia a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil výchovné opatrenie rodičom i maloletým deťom (k tomu bližšie bod 5 odôvodnenia tohto uznesenia). Proti uvedenému uzneseniu bolo 4. júna 2025 podané sťažovateľom 3 odvolanie (č. l. 1167 súdneho spisu), o ktorom bude rozhodovať odvolací súd. Ďalšími procesnými úkonmi mestského súdu boli úkony spojené s predložením súdneho spisu odvolaciemu súdu, keď mestský

súd 12. júna 2025 vyzval oprávnenú na repliku (č. 1. 1177 súdneho spisu), 19. júna 2025 bolo súdu doručené vyjadrenie oprávnenej (č. 1. 1179 súdneho spisu) a 20. júna doručil vyjadrenie kolízny opatrovník (č. 1. 1183 súdneho spisu).

18. Nad rámec veci ústavný súd uvádza, že v súdnom spise sa nachádza „Upovedomenie o začatí exekúcie“, sp. zn. 369EX 560/2022 (č. 1. l. 292 súdneho spisu) vedenej proti sťažovateľovi 3 ako povinnému pre neplnenie vyživovacej povinnosti k maloletým sťažovateľom 1 až 2 na návrh ich matky (dlžná suma k 24. novembru 2022 predstavovala s trovami exekúcie sumu 3 156,60 eur, pozn.).

19. Vo vzťahu k správaniu sťažovateľa 3 v napadnutom konaní ústavný súd konštatuje, že jeho „*aktivita*“ (a to nielen procesného charakteru) výrazným spôsobom ovplyvnila postup konajúceho súdu, ktorý sa vo veci snaží konať plynule. Sťažovateľ 3 vo svojej ústavnej sťažnosti ústavnému súdu zamlčal, že opakovane nesplnil povinnosť uloženú právoplatným a vykonateľným súdnym rozhodnutím, čo zo strany súdu vyústilo do uloženia poriadkových pokút. Tiež zamlčal, že 4. júla 2024 znemožnil vykonanie riadne nariadeného výsluchu maloletých sťažovateľov 1 a 2 zákonným sudcom (k tomu bližšie bod 17 odôvodnenia tohto uznesenia). Počas dvoch rokov napadnutého konania sťažovateľ 3 neustále sťažoval postup mestského súdu, nereagoval na výzvy k dobrovoľnému splneniu povinnosti, nedostavil sa na pojednávanie, vyhýbal sa určeným stretnutiam pri poskytovaní psychologického poradenstva, neumožňoval styk oprávnenej s maloletými deťmi, podával irelevantné procesné návrhy. S tým sa musel konajúci súd procesne vysporiadať, čo celkom pochopiteľne muselo predĺžiť dĺžku napadnutého konania. Ústavný súd tu nespochybňuje možnosť sťažovateľa využívať procesné prostriedky, ktoré mu právny poriadok štátu poskytuje a „*konať tak v najlepšom záujme maloletých detí, ktorých práva bráni*“, avšak s touto možnosťou je previazaný následok vo forme predĺženia konania.

20. Ústavný súd ako neopodstatnené vyhodnotil aj námietky sťažovateľov a ich tvrdenie o absolútnej nečinnosti mestského súdu prezentované v doplneniach ústavnych sťažností z 5. augusta 2025 (k tomu bližšie bod 4 odôvodnenia tohto uznesenia). Posúdením časového rámca, ktorý uplynul od podania odvolania sťažovateľom 3 proti uzneseniu č. k. 47Em/4/2022 – 1059 z 30. apríla 2025 (4. júna 2025) v nadväznosti na doručenie ústavnych sťažností na prietahový postup mestského súdu (16. mája 2025 a 19. mája 2025) ústavný súd konštatuje, že mestský súd v tomto období plynule realizoval procesné úkony smerujúce k predloženiu súdneho spisu odvolaciemu súdu podľa § 373 a nasl. Civilného sporového poriadku. Súdny spis bol 24. júla 2025 zapožičaný ústavnému súdu na oboznámenie sa s jeho obsahom a mestskému súdu bol vrátený 6. augusta 2025. Z uvedeného možno uzavrieť, že v období, ktoré sťažovatelia označili ako obdobie „absolútnej nečinnosti“ sa súdny spis *de facto* dlhšiu dobu v dispozícii mestského súdu ani nenachádzal.

21. Ústavný súd zdôrazňuje že, pri rozhodovaní o základnom práve na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, nie je pre neho referenčným rámcom len časový údaj (napr.: 2 roky 9 mesiacov a 1 týždeň), ale súhrn okolností konkrétneho prípadu, ktoré sú hodnotené v rámci troch základných kritérií: zložitosť veci, konanie účastníka konania a konanie relevantných štátnych orgánov (m. m. IV. ÚS 166/2022). Preto aj keby ústavný súd vo väčšine iných prípadov považoval dĺžku napadnutého súdneho konania za neakceptovateľnú, v tomto konkrétnom prípade s ohľadom na vyššie uvedené okolnosti tomu tak nebolo. Z uvedeného dôvodu ústavný súd odmietol v tejto

časti ústavné sťažnosti sťažovateľov podľa § 56 ods.2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre ich zjavnú neopodstatnenosť.

22. Podľa čl. 4 CMP je rešpektovanie najlepšieho záujmu dieťaťa základnou procesnou zásadou, v zmysle ktorého ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme, a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Rovnako tak súd postupuje aj vo vykonávacom konaní podľa štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku, ktoré má svoje špecifiká. Tie sú dané samotným subjektom personálnej exekúcie, ktorým je osoba maloletého dieťaťa. Konajúci súd musí posúdiť, či konaním povinného rodiča došlo k porušeniu práv oprávneného rodiča, ktoré mu vyplývajú z vykonateľného súdneho rozhodnutia, ktoré je podkladom pre toto konanie. Súd rozhodujúci o výkone rozhodnutia vo veci stretávania sa rodiča s maloletým dieťaťom je povinný zistiť dôvod, pre ktorý sa styk nerealizuje a akú mieru viny na nerealizovaní tohto styku majú účastníci tohto konania.

23. Vyšetrovací princíp zakotvený v Civilnom mimosporovom poriadku nie je možné naplniť bez súčinnosti účastníkov konania, ktorá je v napadnutom konaní (obdobne ako aj v konaniach vo veci samej) na strane otca ako sťažovateľa 3 slabá, resp. žiadna. Správanie sťažovateľa 3 ako povinného možno definovať ako výrazne obštrukčné. Z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že sťažovateľ 3 neustále bránil styku matke s maloletými sťažovateľmi 1 a 2, nedostavil sa opakovane na dohodnuté termíny stretnutí pri poskytovaní odborného poradenstva (v rámci nariadeného výchovného opatrenia v konaní sp. zn. 28P/112/2023, pozn.) a svojim konfrontačným správaním vyvolával napätie nielen vo vzťahu medzi rodičmi, ale hlavne u maloletých detí. Námietka sťažovateľov prezentovaná v ich ústavných sťažnostiach o nečinnosti súdu a absencii právoplatného skončenia napadnutého konania v spomínanom kontexte vyznieva viac než zarážajúco. V tomto kontexte ústavný súd zdôrazňuje, že v prípade napadnutého konania primárne nejde len o rýchle právoplatné skončenie veci, ale predovšetkým o to, aby počas trvania rodičovského konfliktu (ktorý môže presahovať rámec viacerých konaní) konajúci súd postupoval tak, aby sa vzťah rodiča s maloletými deťmi realizoval v súlade s ich záujmami.

24. V konkrétnej prejednávanej veci sú aktuálne obaja rodičia maloletých detí právne zastúpení advokátmi, čo by malo vytvárať objektívny predpoklad na to, aby konajúci súd nebol zaťažovaný účelovým správaním účastníkov a podaniami bez právnej či skutkovej relevancie. To platí najmä pre sťažovateľa 3 a jeho námietky vznesené tak vo vykonávacom konaní, ako aj pred ústavným súdom.

25. Ústavný súd je toho názoru, že prioritným záujmom oboch účastníkov konania (rodičov) by mal byť najlepší záujem ich maloletých detí a teda i záujem na urýchlenej náprave nežiadúceho stavu, ktorým je najmä aktuálny psychický stav sťažovateľov 1 a 2. Z obsahu súdneho spisu má ústavný súd za preukázané, že v dôsledku správania sťažovateľa 3 maloleté deti vykazujú výraznú nepohodu, odmietajú svoju matku, negujú jej prítomnosť a to aj za asistencie psychológa a pracovníka úradu sociálnej kurately. Citlivosť konania, akým personálna exekúcia nesporne je, vyžaduje osobitnú pozornosť konajúceho súdu a iných štátnych inštitúcií, ale hlavne aj vzájomnú interakciu všetkých účastníkov konania. Konajúci súd vytvára a zabezpečuje vhodné podmienky na výkon rozhodnutia, nie je však vždy schopný dosiahnuť, aby uvedené pôsobenie aj viedlo k reálnemu výkonu, pričom násilné odňatie maloletých detí nevedie k vytvoreniu rodičovského puta a bolo by v tomto zmysle kontraproduktívnym riešením. Z obsahu súdneho spisu sú ústavnému

súdu známe nielen skutočnosti ohľadom správania sa sťažovateľa 3 v napadnutom konaní, ale aj to, že mu bolo odporúčané, aby maloletým deťom zabezpečil psychologickú a psychoterapeutickú intervenciu.

26. V neposlednom rade by si však sťažovateľ 3 mal uvedomiť, že svojim konfliktným správaním voči matke maloletých detí, navodením napätia a dlhodobým nerešpektovaním súdnych rozhodnutí situáciu maloletých detí len zhoršuje. Plynutím času sa stupňuje odcudzenie a odmietanie osoby matky maloletými deťmi, čo v konečnom dôsledku môže viesť k trvalému až absolútnemu pretrhnutiu vzájomných citových väzieb medzi oprávneným rodičom a deťmi. Uvedené je zjavne v príkrom rozpore s najlepším záujmom maloletých detí, ktorý sťažovateľ 3 opakovane deklaruje.

III.2. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 3 ods. 1, 2 a 3, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 19 a čl. 27 ods. 1, 2 a 3 Dohovoru o právach dieťaťa a práv podľa čl. 41 ústavy:

27. Pokiaľ ide o sťažovateľmi 1 a 2 namietané porušenie označených hmotných práv, z obsahu ústavnej sťažnosti (aj napriek argumentačnej nedostatočnosti), v rámci ktorej sťažovatelia len predložili citáciu jednotlivých ustanovení relevantnej právnej úpravy, tieto nepochybne namietajú v súvislosti s nečinnosťou a neefektívnym postupom mestského súdu v napadnutom konaní. V okolnostiach danej veci dospel ústavný súd k záveru, že v danom prípade vplyv dĺžky napadnutého konania nedosahuje takú ústavne relevantnú intenzitu, ktorá by mala za následok zásah do samotnej podstaty označených hmotných práv sťažovateľov 1 a 2 a umožnila tak ústavnému súdu prijať záver o ich porušení. Ústavný súd zdôrazňuje, že koncipovanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k námietkám o porušení označených práv sťažovateľov 1 a 2 s absenciou uvedenia konkrétnych skutkových a právnych dôvodov (napriek kvalifikovanému právnenému zastúpeniu sťažovateľov) zakladá aj možnosť pre odmietnutie ústavnej sťažnosti v tejto časti pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

III.3. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 24 a čl. 47 ods. 2 charty:

28. Pokiaľ sťažovatelia 1 a 2 namietajú porušenie čl. 47 ods. 2 charty, ústavný súd považuje za potrebné v prvom rade poukázať na jej čl. 51 ods. 1, podľa ktorého sú ustanovenia charty určené členským štátom výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Európskej únie. Sťažovateľmi označený čl. 47 charty normuje základné právo na spravodlivý proces, no aplikovateľnosť charty je podmienená aplikáciou práva Európskej únie (napr. IV. ÚS 172/2020). Sťažovatelia 1 a 2 vo svojej ústavnej sťažnosti uvádzajú, že sú občanmi Európskej únie a že ako maloleté deti majú podľa čl. 24 charty právo na takú ochranu a starostlivosť, ktorá je potrebná pre ich blaho. Nepredostreli však ani minimálny prienik svojho prejednávaneho prípadu s právom Európskej únie okrem tvrdenia, že mestský súd svojim nesústredeným a neefektívnym postupom a pochybeniami nezabezpečil potrebnú starostlivosť a ochranu maloletých detí tak ako to predpokladá čl. 24 charty. Absolútne irelevantnou a vyňatou z kontextu sa javí citácia judikatúry k aplikovateľnosti charty uvádzaná sťažovateľmi 1 a 2 konkrétne v bodoch 29 až 31 ich ústavnej sťažnosti. Sťažovateľ 3 vo vzťahu k porušeniu čl. 47 charty svoju ústavnú sťažnosť ani neodôvodnil. Ústavný súd preto v tejto časti ústavnej sťažnosti sťažovateľov odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

29. Vzhľadom na odmietnutie ústavných sťažností ako celku stratilo opodstatnenie rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľov uvedených v petite ich ústavných sťažností.

30. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že ak by ďalší priebeh napadnutého konania naozaj indikoval vznik prietáhov, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľom, aby po splnení všetkých zákonných podmienok predložili ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu